

**RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK**

**IXe KAMER**

**A R R E S T**

**nr. 235.401 van 11 juli 2016  
in de zaak A. 213.111/IX-8432**

In zake : Karel ANTHONISSEN  
bijgestaan en vertegenwoordigd door  
advocaat Hugo Coveliers  
kantoor houdend te 2018 Antwerpen  
Edelinckstraat 17  
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van  
Financiën  
die woonplaats kiest bij  
de Centrale Rechtskundige Dienst van de FOD Financiën  
gevestigd te 1030 Brussel  
North Galaxy - Toren B  
Koning Albert II-laan 33 bus 15

---

*I. Voorwerp van het beroep*

1. Het beroep, ingesteld op 17 juli 2014, strekt tot de  
nietigverklaring van het besluit van de staatssecretaris voor de Bestrijding van de  
Sociale en de Fiscale Fraude van 13 juni 2014 waarbij aan Karel Anthonissen de  
tuchtstraf van de blaam wordt opgelegd.

*II. Verloop van de rechtspleging*

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord  
ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord  
ingediend.

Auditeur Melissa Celis heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 7 maart 2016.

Staatsraad Bruno Seutin heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Hugo Coveliers, die verschijnt voor de verzoekende partij en adviseur Jan De Vleeschouwer, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Melissa Celis heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

### *III. Feiten*

3.1. Verzoeker is adviseur – gewestelijk directeur (A33) bij de Algemene Administratie van de Bijzondere Belastinginspectie te Gent.

3.2. In augustus 2013 worden aan verzoeker een aantal feiten ten laste gelegd die de aanleiding vormen om tegen hem een tuchtprocedure te voeren.

3.3. Op 24 januari 2014 doet het directiecomité van de FOD Financiën met toepassing van artikel 79, § 1, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 ‘houdende het statuut van het Rijkspersoneel’ (hierna: het koninklijk besluit van 2 oktober 1937) het definitief voorstel om verzoeker de tuchtstraf van de blaam op te leggen.

3.4. Met een aangetekende brief van 11 februari 2014 wordt aan verzoeker het bulletin nr. 533 bezorgd waarmee hij in kennis wordt gesteld van het definitief voorstel om hem de tuchtstraf van de blaam op te leggen. In voormelde aangetekende brief van 11 februari 2014 wordt gewezen op de beroepsmogelijkheid tegen het definitief voorstel en wordt verzoeker verzocht om het bulletin behoorlijk aangevuld, gedateerd en ondertekend terug te sturen.

3.5. Op 19 februari 2014 geeft verzoeker in het voornoemde bulletin onder meer aan dat hij niet door de interdepartementale raad van beroep gehoord wenst te worden.

3.6. Op 13 juni 2014 neemt de staatssecretaris voor de Bestrijding van de Sociale en de Fiscale Fraude het thans bestreden besluit om verzoeker de tuchtstraf van de blaam op te leggen.

#### *IV. Ontvankelijkheid van het beroep*

##### *Standpunt van de partijen*

4. De verwerende partij werpt een exceptie van onontvankelijkheid van het beroep op. Zij argumenteert dat overeenkomstig artikel 79, § 5, *juncto* artikel 95bis van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 tegen het definitieve voorstel van tuchtstraf van het directiecomité een beroep openstaat bij de interdepartementale raad van beroep en dat de Raad van State in arrest nr. 207.450 van 20 september 2010 heeft geoordeeld dat een tuchtrechtelijk vervolgde ambtenaar dit beroep moet uitputten om op ontvankelijke wijze een beroep bij de Raad van State te kunnen instellen. Op 19 februari 2014 heeft verzoeker te kennen gegeven dat hij geen beroep aantekent bij de interdepartementale raad van beroep en hij heeft aldus de georganiseerde beroepsmogelijkheid niet uitgeput. Bovendien heeft verzoeker met zijn beslissing om het voormelde beroep – dat zijn rechtspositie in gunstige zin kon beïnvloeden – niet uit te putten, tevens

aangegeven zich bij het bestreden besluit neer te leggen, zo stelt de verwerende partij.

5. In zijn memorie van wederantwoord erkent verzoeker dat hij geen beroep heeft ingesteld bij de interdepartementale raad van beroep. Hij betwist evenwel dat daaruit kan worden afgeleid dat hij zich bij de bestreden beslissing heeft neergelegd. Hij haalt vervolgens een aantal argumenten aan waarmee hij lijkt aan te geven dat hij aan het in artikel 79, § 5, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 vermelde beroep mocht voorbijgaan. Zo merkt hij op dat de interdepartementale raad van beroep slechts een niet-bindend advies verleent en dat het beroep louter facultatief is. Hij voert ook aan dat de interdepartementale raad van beroep geen onpartijdige rechter is en hij stelt dienaangaande dat hij na het instellen van een beroep zowat de hele interdepartementale raad van beroep zou moeten wraken aangezien bepaalde van de hem ten laste gelegde feiten verband houden met zijn houding tegenover een syndicale organisatie en tegenover een politicus, terwijl de raad van beroep eensdeels is samengesteld uit leden die door de syndicale organisaties werden aangeduid en anderdeels uit leden die door de verschillende departementen werden aangeduid maar ook een duidelijke politieke of syndicale binding hebben. Verzoeker argumenteert ook dat een beroep bij de interdepartementale raad van beroep niet van aard kon zijn om zijn rechten te vrijwaren, waarbij hij erop wijst dat na de debatten voor het directiecomité van de FOD Financiën duidelijk is gebleken dat politieke standpunten werden ingenomen en hij meent dat de Raad van State de enige instantie is die zijn rechten kan vrijwaren. Hij is ook van oordeel dat een beroep bij de interdepartementale raad van beroep zijn rechtstoestand niet vermocht te wijzigen en hij betoogt dienaangaande dat de interdepartementale raad van beroep over het definitieve voorstel van tuchtstraf louter een advies kon geven en dat het overduidelijk is dat dit advies geen enkele waarde zou hebben gehad, aangezien de titelvoerende minister van Financiën zelfs geen beslissing heeft willen nemen en dit heeft overgelaten aan zijn staatssecretaris. Verzoeker merkt ten slotte ook nog op dat hij in zijn eerste middel de bevoegdheid van de staatssecretaris betwist. Hij betoogt dat hij, indien zijn annulatieberoep onontvankelijk wordt bevonden omdat hij het

beroep bij de interdepartementale raad van beroep niet heeft uitgeput, geen enkel rechtsmiddel kan aanwenden tegen een door een onbevoegde overheid genomen beslissing en dat hem aldus in strijd met artikel 6 van het Europees Verdrag over de rechten van de mens (hierna: EVRM) en artikel 13 van de Grondwet een belangrijk rechtsmiddel wordt ontnomen. Indien hieromtrent twijfel zou rijzen, meent hij dat de volgende prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof dient te worden gesteld:

“Schenden de gecoördineerde wetten op de Raad van State, als ze geïnterpreteerd worden in de zin dat een facultatieve administratieve beroepsprocedure bij een raad voor de helft samengesteld uit syndicale vertegenwoordigers, de toegang tot de Raad van State zouden uitsluiten, de artikelen 10, 11 en 13 van de Grondwet en/of het artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens d.d. 4.11.1950?”

6. In zijn laatste memorie stelt verzoeker nog bijkomend dat een ambtenaar wordt gediscrimineerd ten opzichte van een belastingplichtige aangezien een ambtenaar die geen beroep doet op een raadgevend orgaan omdat hij het advies ervan – gezien de samenstelling van dat orgaan – op voorhand kan voorspellen iedere beroepsmogelijkheid wordt ontnomen, terwijl een belastingplichtige die bij een meningsverschil met de belastingdienst geen beroep doet op de bemiddelingscommissie geen enkel recht op verhaal verliest.

### *Beoordeling*

7. In arrest nr. 207.450 van 20 september 2010 heeft de Raad van State een identieke exceptie in verband met het niet uitputten van het door artikel 79, § 5, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 bedoelde beroep als volgt gegrond bevonden:

“7. Artikel 79, § 5, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 luidt als volgt:

‘Binnen tien dagen die volgen op de betekening van het definitieve voorstel, kan de ambtenaar tegen dit voorstel beroep aantekenen bij de bevoegde raad van beroep.’

Artikel 81, § 1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 luidt als volgt:

‘De bevoegde overheid kan geen zwaardere tuchtstraf uitspreken dan die welke definitief voorgesteld is.’

Artikel 94, eerste en tweede lid, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 luidt als volgt:

‘Is het advies van de raad van beroep gunstig, dan wordt de beslissing altijd door de minister genomen en definitief voorgesteld.

De minister motiveert elke met het advies van de raad van beroep niet overeenstemmende beslissing. Hij kan geen andere feiten ter sprake brengen dan die welke het advies van de raad van beroep gemotiveerd hebben. De minister of zijn gemachtigde notificeert de beslissing aan de raad van beroep.

(...)

8. Van diegene die een jurisdictioneel beroep instelt, mag worden verwacht dat hij voorafgaandelijk alle procedureel gewaarborgde mogelijkheden uitput teneinde zijn rechten te vrijwaren.

Voor de beoordeling van de opgeworpen exceptie van onontvankelijkheid is dan ook niet van belang of het beroep bij de raad van beroep tegen het definitieve voorstel van tuchtstraf, waarin is voorzien door artikel 79, § 5, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937, nu het niet gericht is tegen een tuchtbeslissing, maar tegen een voorstel van tuchtstraf, al dan niet beantwoordt aan de definitie van een georganiseerd administratief beroep, zoals die traditioneel in de rechtspraak en de rechtsleer wordt gegeven, maar wel of het uitputten van de desbetreffende beroepsmogelijkheid de rechtstoestand van de betrokken ambtenaar in gunstige zin kan wijzigen, waardoor de verzaking aan deze beroepsmogelijkheid noopt tot het besluit dat de betrokkene niet alle procedurele mogelijkheden ter vrijwaring van zijn rechten heeft uitgeput en aldus zijn recht op het instellen van een annulatieberoep heeft verbeurd.

9. De beroepsmogelijkheid georganiseerd door de hiervóór aangehaalde bepalingen van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937, strekt ertoe om de voorgestelde tuchtstraf aan een bijkomend onderzoek door de raad van beroep te onderwerpen, wat kan leiden tot een advies van deze raad dat gunstig is voor de betrokken ambtenaar en waarmee de tuchtoverheid die bevoegd is om de eindbeslissing te nemen, rekening moet houden. Deze tuchtoverheid mag overigens krachtens artikel 81, § 1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 geen zwaardere tuchtstraf opleggen dan deze die definitief werd voorgesteld. Bovendien dient de eindbeslissing in geval van een gunstig advies van de raad van beroep, op grond van artikel 94, tweede lid, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937, genoegzaam te motiveren waarom van dat advies wordt afgeweken.

Deze vaststellingen volstaan om te besluiten dat de beroepsmogelijkheid bij de raad van beroep, ook al is ze gericht tegen een voorstel van tuchtstraf en niet tegen een tuchtbeslissing, in elk geval van aard is dat ze de rechtspositie van de betrokken ambtenaar in gunstige zin kan beïnvloeden.

De beroepsmogelijkheid bij de raad van beroep moet dan ook worden aangemerkt als een substantiële vorm in de besluitvormingsprocedure, die door de tuchtrechtelijk vervolgte ambtenaar moet worden benut opdat hij zijn recht op het instellen van een annulatieberoep niet zou verbeuren.

Te dezen wordt niet betwist dat de verzoeker de beroepsmogelijkheid van artikel 79, § 5, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 niét heeft uitgeput.  
[...]  
12. De exceptie is gegrond.”

8.1. Aangezien verzoeker heeft nagelaten om de in artikel 79, § 5, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 bedoelde beroepsmogelijkheid uit te putten, zijn deze overwegingen in beginsel in de huidige zaak ook van toepassing.

8.2. Het argument dat het in artikel 79, § 5, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 bedoelde beroep bij de interdepartementale raad van beroep slechts facultatief is – zoals verzoeker in zijn memorie van wederantwoord beweert – doet geen enkele afbreuk aan de conclusie dat dit beroep, om de redenen uiteengezet *sub* 7, in beginsel moet worden uitgeput om op ontvankelijke wijze een annulatieberoep bij de Raad van State te kunnen instellen dat is gesteund op onregelmatigheden die reeds op ambtelijk niveau konden worden hersteld.

8.3. In de mate dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord aanvoert dat hij aan het beroep bij de interdepartementale raad van beroep kon voorbijgaan omdat de voornoemde raad van beroep geen onpartijdig orgaan zou zijn, dient erop te worden gewezen dat verzoeker zich beperkt tot loutere beweringen en dat het hem hoe dan ook niet toevalt om daarin rechter en partij te zijn. Hij beschikt namelijk over het instrument van de wraking overeenkomstig artikel 86 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937.

In de mate dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord aanvoert dat een beroep niet van aard zou zijn om zijn rechten te vrijwaren en zijn rechtstoestand te wijzigen, gaat verzoeker eraan voorbij dat de beroepsmogelijkheid bij de raad van beroep in elk geval van aard is dat ze de rechtspositie van verzoeker in gunstige zin had kunnen beïnvloeden.

8.4. In de mate dat verzoeker in zijn laatste memorie nog aanvoert dat hij ongelijk wordt behandeld in vergelijking met een belastingplichtige die bij

een meningsverschil met de belastingdienst ervoor kan opteren om geen beroep te doen op de bemiddelingscommissie zonder zijn recht op verhaal te verliezen, moet worden vastgesteld dat verzoeker gevallen vergelijkt die geenszins vergelijkbaar zijn en dus ook niet op gelijke wijze behandeld moeten worden.

9. Hoewel hiervóór reeds is vastgesteld dat de *sub* 7 aangehaalde overwegingen in beginsel in de huidige zaak ook van toepassing zijn, dienen deze toch te worden genuanceerd in zoverre verzoeker in zijn verzoekschrift middelen aanvoert die hij hoe dan ook voor de interdepartementale raad van beroep niet zou kunnen hebben doen gelden. Zijn beroep zou dan wel ontvankelijk zijn voor zover hij dergelijke middelen aanvoert. Deze nuancering brengt de Raad van State ertoe de drie door verzoeker aangevoerde middelen vanuit dat oogpunt te onderzoeken.

10.1. Het eerste middel is gegrond op de onbevoegdheid van de staatssecretaris, alsook de overschrijding van de redelijke termijn. Verzoeker betoogt dat de eerste oproeping van 27 augustus 2013 dateert, terwijl het definitief voorstel van het directiecomité dateert van 24 januari 2014 en hem op 11 februari 2014 werd betekend. Verzoeker heeft vervolgens op 19 februari 2014 meegedeeld afstand te doen van de procedure voor de interdepartementale raad van beroep. Pas vier maanden later heeft de staatssecretaris, en dus niet de minister, uiteindelijk de tuchtbeslissing genomen.

10.2. Het tweede middel is genomen uit de schending van artikel 10 EVRM. Verzoeker is van oordeel dat de hem opgelegde tuchtstraf gesteund is op zijn uitspraken en dus een bestraffing van zijn vrije meningsuiting vormt.

10.3. Het derde middel is genomen uit de schending van artikel 375 van het Wetboek van Inkomstenbelastingen 1992. Verzoeker meent dat het zwaarst wegende argument om hem de tuchtstraf van de blaam op te leggen, te maken heeft met het feit dat hij een bepaald dossier verder heeft behandeld zoals ieder ander dossier en dat hij dus niet heeft toegegeven ten gunste van de betrokken belastingplichtige aan de druk die op hem met betrekking tot deze zaak werd gezet.

Verzoeker heeft integendeel de ongepaste tussenkomsten afgewezen. Naar het oordeel van verzoeker behoorde het tot zijn taak als directeur de druk op het dossier en op zijn medewerkers persoonlijk te trotseren.

11.1. Het eerste door verzoeker aangevoerde middel, namelijk dat de staatssecretaris niet bevoegd was om de bestreden beslissing te nemen en dat bij het nemen van de eindbeslissing de redelijke termijn is overschreden, is een middel dat verzoeker onmogelijk reeds voor de interdepartementale raad van beroep kon doen gelden. Dit middel is dan ook ontvankelijk. Zelfs als een verzoeker verzaakt aan bepaalde rechten door al dan niet bewust geen beroep in te stellen bij de interdepartementale raad van beroep, mag hij er nog op rekenen dat de eindbeslissing regelmatig tot stand komt en dus binnen een redelijke termijn wordt genomen en uitgaat van een bevoegde overheid.

Aangezien het eerste middel ontvankelijk is, dient bijgevolg geen prejudiciële vraag te worden gesteld.

11.2. Het tweede middel en het derde middel, respectievelijk de schending van artikel 10 EVRM en de schending van artikel 375 van het Wetboek van Inkomstenbelastingen 1992, hadden wél voor de interdepartementale raad van beroep kunnen worden aangevoerd indien verzoeker bij die raad beroep had ingesteld. Deze middelen zijn bijgevolg niet ontvankelijk en zullen dan ook niet verder worden onderzocht.

12. Uit wat voorafgaat volgt dat het beroep ontvankelijk is, maar enkel met betrekking tot het eerste middel.

## *V. Onderzoek van het eerste middel*

### *Uiteenzetting van het middel*

13.1. Het eerste middel is geput uit de onbevoegdheid van de staatssecretaris, alsook uit de overschrijding van de redelijke termijn.

Verzoeker betoogt dat de eerste oproeping van 27 augustus 2013 dateert terwijl het definitief voorstel van het directiecomité dateert van 24 januari 2014 en op 11 februari 2014 werd betekend. Verzoeker heeft vervolgens op 19 februari 2014 meegedeeld afstand te doen van de procedure voor de interdepartementale raad van beroep. Pas vier maanden later heeft de staatssecretaris, en dus niet de minister, uiteindelijk de tuchtbeslissing genomen.

Hieruit volgt volgens verzoeker dat de in artikel 94 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 voorgeschreven termijn van vijftien dagen na een advies van de raad van beroep werd overschreden. Verzoeker acht deze termijn ook van toepassing wanneer van dit advies wordt afgezien.

Verzoeker wijst daarnaast op artikel 78 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 naar luid waarvan de tuchtstraf voor de ambtenaren van niveau A wordt uitgesproken door de minister. Verzoeker meent dan ook dat lastens hem de tuchtstraf had moeten worden uitgesproken door de minister van Financiën en niet door de staatssecretaris voor de Bestrijding van de Sociale en Fiscale Fraude. De staatssecretaris verwijst in zijn beslissing weliswaar naar het koninklijk besluit van 24 maart 1972 ‘betreffende de Staatssecretarissen’, maar hij laat na aan te tonen op welke grond dit koninklijk besluit hem de bevoegdheid verleent voor de tuchtregeling lastens een ambtenaar van niveau A van de FOD Financiën. Uit de beslissing van de staatssecretaris blijkt niet op grond van welke bevoegdheidstoewijzing de bestreden beslissing werd genomen.

Verzoeker wijst er nog op dat de minister van Financiën niet heeft gereageerd op de vragen van zijn raadsman van 21 februari 2014, 9 april 2014 en 28 mei 2014. Er kan dan ook niet worden uitgemaakt in hoeverre de minister de zaak al dan niet naar zich heeft getrokken of afhankelijk heeft gesteld van zijn instemming.

13.2. In zijn memorie van wederantwoord stelt verzoeker dat de verwerende partij de door hem aangehaalde middelen niet heeft beantwoord in haar memorie van antwoord. Dit betekent naar het oordeel van verzoeker dat zij zich neerlegt bij de juistheid van zijn argumenten. De wapengelijkheid is immers een essentieel element van de rechtsvoering. Welnu, wanneer verzoeker naar het oordeel van de verwerende partij geacht mag worden zich te hebben neergelegd bij een voorstel doordat hij geen beroep heeft gedaan op de interdepartementale raad van beroep, mag volgens hem ook de verwerende partij geacht worden zich neer te leggen bij de in zijn verzoekschrift aangehaalde middelen. De verwerende partij heeft immers geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om deze te betwisten.

### *Beoordeling*

14.1. Artikel 78, § 1, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 luidt:

“De tuchtstraf wordt uitgesproken door de tot benoeming bevoegde overheid wat de ambtenaren van de niveaus B, C en D betreft.

Wat de ambtenaren van niveau A aangaat, wordt zij uitgesproken door de minister, behalve de terugzetting, het ontslag van ambtswege en de afzetting die door Ons worden opgelegd.”

Artikel 94 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 luidt:

“Is het advies van de raad van beroep gunstig, dan wordt de beslissing altijd door de minister genomen of definitief voorgesteld.

De minister motiveert elke met het advies van de raad van beroep niet overeenstemmende beslissing. Hij kan geen andere feiten ter sprake brengen dan die welke het advies van de raad van beroep gemotiveerd hebben. De minister of zijn gemachtigde notificeert de beslissing aan de raad van beroep.

De minister beslist binnen de vijftien dagen, te rekenen vanaf de betekening van het advies van de raad van beroep; de minister of zijn gemachtigde deelt zijn beslissing zonder verwijl mee aan de ambtenaar en aan de raad van beroep.”

Verzoeker leidt uit deze artikelen af dat de minister van Financiën de tuchtstraf had moeten uitspreken en dus niet de staatssecretaris voor de Bestrijding van de Sociale en de Fiscale Fraude.

Dat naar luid van de geciteerde artikelen “de minister” de uiteindelijke tuchtbeslissing dient te nemen, sluit echter op zich de bevoegdheid van de staatssecretaris niet uit. Een staatssecretaris oefent immers, binnen zijn bevoegdheidsdomein, in principe alle bevoegdheden uit die ook een minister zouden toebehoren, wat blijkt uit artikel 104, derde lid, van de Grondwet en het koninklijk besluit van 24 maart 1972 ‘betreffende de Staatssecretarissen’.

Artikel 104 van de Grondwet luidt:

“De Koning benoemt en ontslaat de federale staatssecretarissen.

Zij zijn lid van de federale Regering. Zij maken geen deel uit van de Ministerraad. Zij worden toegevoegd aan een minister.

De Koning bepaalt hun bevoegdheid en de perken waarbinnen zij het recht van medeondertekening kunnen krijgen.

De grondwettelijke bepalingen betreffende de ministers zijn op de federale staatssecretarissen mede van toepassing, met uitzondering van de artikelen 90, tweede lid, 93 en 99.”

Aan artikel 104, derde lid, van de Grondwet is uitvoering gegeven met het koninklijk besluit van 24 maart 1972 ‘betreffende de Staatssecretarissen’. De artikelen 1 tot 4 van dit koninklijk besluit luiden als volgt:

“Artikel 1. Onder voorbehoud van het bepaalde in de artikelen 2, 3 en 4, heeft de Staatssecretaris, in de aangelegenheden die hem zijn toegewezen, alle bevoegdheden van een Minister.

Art. 2. Benevens de medeondertekening van de Staatssecretaris is die van de Minister waaraan hij is toegevoegd vereist voor:

1° koninklijke besluiten waarbij een ontwerp van wet bij de Wetgevende Kamers of een ontwerp van decreet bij de Cultuurraad wordt ingediend;

2° de bekrachtiging en afkondiging van wetten en van decreten;

3° reglementaire koninklijke besluiten;

4° koninklijke besluiten houdende oprichting van een betrekking van de rangen 15 tot 17 in een ministerie of van dezelfde belangrijkheid in een instelling van openbaar nut, of houdende benoeming in een zodanige betrekking.

Art. 3. Verordenende bevoegdheid wordt door de Staatssecretaris niet uitgeoefend dan met instemming van de Minister aan wie hij is toegevoegd.

Art. 4. De bevoegdheid van de Staatssecretaris sluit die van de Minister aan wie hij is toegevoegd niet uit. Deze kan steeds een zaak aan zich trekken of de beslissing afhankelijk stellen van zijn instemming.”

De Raad van State leest in de aangehaalde bepalingen geen argument dat de staatssecretaris zou verhinderen om aan verzoeker de tuchtstraf van de blaam op te leggen.

14.2. Bij artikel 2 van het koninklijk besluit van 5 december 2011 werd J. Crombez benoemd tot staatssecretaris voor de Bestrijding van de Sociale en de Fiscale Fraude, toegevoegd aan de eerste minister. Hieruit blijkt dus dat hij als regeringslid bevoegd werd voor de bestrijding van de sociale en de fiscale fraude.

In artikel 17 van het koninklijk besluit van 8 januari 2012 ‘tot vaststelling van bepaalde ministeriële bevoegdheden’ werden zijn bevoegdheden nader omschreven als volgt:

“De Staatssecretaris voor de Bestrijding van de sociale en de fiscale fraude, toegevoegd aan de Eerste Minister, oefent het gezag uit over de Sociale inlichting- en opsporingsdienst, en de Algemene administratie fraudebestrijding.”

Uit het voorgaande volgt dat de staatssecretaris voor de Bestrijding van de Sociale en Fiscale Fraude bevoegd was om de tuchtstraf van de blaam op te leggen aan verzoeker die als adviseur – gewestelijk directeur (A33) bij de algemene administratie van de Bijzondere Belastinginspectie is tewerkgesteld.

15.1. Verzoeker voert ook aan dat de in artikel 94 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 voorgeschreven termijn van vijftien dagen waarbinnen de minister na het advies van de raad van beroep zijn beslissing dient te nemen,

werd overschreden en dat deze termijn ook geldt wanneer afstand wordt gedaan “van deze procedure voor de Raad van Beroep”. Volgens verzoeker is er dan ook “geen enkele reden om een langere termijn te voorzien wanneer een advies wordt gevraagd aan de Raad van Beroep dan wanneer van dit advies wordt afgezien, wel integendeel”.

15.2. Luidens artikel 94, derde lid, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 dient het tuchtbesluit te worden genomen binnen vijftien dagen vanaf de betekening van het advies van de raad van beroep. Te dezen heeft verzoeker geen beroep ingediend bij de bevoegde raad van beroep en is er dan ook geen advies door die raad verstrekt geworden. Daar er aldus geen advies is van de raad van beroep dat betekend diende te worden, kan bezwaarlijk worden aangenomen dat ook *in casu* de termijn gold die luidens de voornoemde bepaling begint te lopen vanaf de betekening van een dergelijk advies.

Bovendien dient te worden vastgesteld dat artikel 94 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 in geen sanctie voorziet op de overschrijding van de daarin bepaalde termijn. Deze termijn dient derhalve te worden beschouwd als een termijn van orde, waarvan de overschrijding op zich niet de nietigheid meebrengt van het bestreden tuchtbesluit. De overheid blijft ook na het verstrijken van een dergelijke termijn van orde bevoegd om alsnog een beslissing te nemen en slechts onredelijke schendingen van deze termijn kunnen worden bestraft.

15.3. Dat het uiteindelijke tuchtbesluit van 13 juni 2014 is genomen vier maanden na de melding van verzoeker op 19 februari 2014 dat hij afstand had gedaan van de beroepsmogelijkheid bij de bevoegde raad van beroep, betekent evenmin dat daaruit meteen moet worden afgeleid dat de redelijke termijn werd overschreden.

De redelijketermijneis houdt in dat het bestuur binnen een redelijke termijn de zaak onderzoekt en binnen een redelijke termijn een beslissing neemt. De beoordeling hiervan dient *in concreto* te gebeuren in functie van onder

meer de aard van de zaak en de houding van de partijen. Als een redelijke termijn wordt beschouwd de tijd die normaal nodig is om een zaak, rekening houdend met de specifieke gegevens ervan, haar beslag te geven. Slechts wanneer het bestuur nodeloos heeft getalmd, moet de redelijke termijn geschonden worden geacht.

Welnu, zelfs zo te dezen een termijn van vier maanden is verstreken vanaf de melding van verzoeker dat hij afstand doet van de beroepsmogelijkheid bij de interdepartementale raad van beroep tot aan de uiteindelijke tuchtbeslissing, dient te worden vastgesteld dat de ganse tuchtprocedure in totaal minder dan tien maanden heeft geduurd. De tuchtprocedure werd namelijk ingesteld op 27 augustus 2013 met de oproeping van verzoeker door zijn hiërarchische meerdere om te worden gehoord en de uiteindelijke tuchtbeslissing werd op 13 juni 2014 genomen. Gezien de verschillende stappen die met toepassing van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 in de tuchtprocedure werden doorlopen, kan deze termijn van minder dan tien maanden bezwaarlijk worden gezien als een overschrijding van de redelijke termijn. Uit het administratief dossier blijkt trouwens ook dat het directiecomité, na verzoeker te hebben opgeroepen en te hebben gehoord, tijdens zijn vergadering van 13 december 2013 niet onmiddellijk is kunnen overgaan tot het uitbrengen van een definitief tuchtvoorstel daar een aantal zaken dienden te worden uitgeklaard door de juridische dienst alvorens een definitief voorstel kon worden uitgebracht. Doordat het directiecomité dan uiteindelijk tijdens de vergadering van 20 december 2013 een zwaardere tuchtsanctie wenste voor te stellen – namelijk de blaam – dan die welke door de hiërarchische meerdere voorlopig was voorgesteld – namelijk de terechtwijzing – diende verzoeker overeenkomstig artikel 79, § 1, vijfde lid, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 nogmaals te worden opgeroepen om te worden gehoord door het directiecomité alvorens het kon overgaan tot het definitief voorstel van de tuchtstraf van de blaam. Al de verschillende stappen die *in casu* zijn doorlopen, hebben ertoe geleid dat een termijn van niet meer dan tien maanden is verstreken vanaf het instellen van de tuchtprocedure tot de uiteindelijke tuchtbeslissing. Dat de staatssecretaris vroeger had kunnen beslissen volstaat niet om een schending van de redelijketermijneis aan

te tonen. Er kan dan ook niet worden aangenomen dat de redelijke termijn *in casu* werd overschreden.

16. Het eerste middel is niet gegrond.

## **BESLISSING**

**1. De Raad van State verwerpt het beroep.**

**2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 200 euro.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 11 juli 2016, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

|                        |                  |
|------------------------|------------------|
| Geert Van Haegendoren, | kamervoorzitter, |
| Bruno Seutin,          | staatsraad,      |
| Bert Thys,             | staatsraad,      |
| bijgestaan door        |                  |
| Vera Wauters,          | griffier.        |

**De griffier**

**De voorzitter**

**Vera Wauters**

**Geert Van Haegendoren**